Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U100143

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-02-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельниченко Григорій Миколайович
2. Melnychenko Hryhorii Mukolayovich

Кваліфікація: к. е. н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 08.00.05

Назва наукової спеціальності: Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 04-02-2021

Спеціальність за освітою: радіотехнічний факультет Київського Політехнічного Інституту

Місце роботи здобувача: Державне підприємство "Каталіз і екологія" Інституту фізичної хімії ім. Л. В. Писаржевського Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 21572516

Місцезнаходження: пр. Науки, буд. 31, м. Київ, Київська обл., 03028, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 52.051.06

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: проспект Перемоги, буд. 10, м. Київ, Київська обл., 01135, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського

Код за ЄДРПОУ: 02070967

Місцезнаходження: проспект Перемоги, буд. 10, м. Київ, Київська обл., 01135, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.61.33

Тема дисертації:

1. Розвиток регіональних економічних систем на інноваційних засадах

2. Development of regional economic systems on an innovative basis

Реферат/анотація:

1. В роботі розглянуто теоретичні та практичні підходи до розвитку регіональних економічних систем на інноваційних засадах, визначені особливості еволюції та тенденції інноваційної модернізації регіональної економічної системи, запропоновано методику формування регіональної інноваційної системи. Сформульовано методичний підхід до формування регіональної інноваційної системи, який полягає в тому, щоб, використовуючи потенціал самоорганізації, складну взаємозалежність і взаємозумовленість економічних, політичних і соціальних факторів, позитивних і негативних зворотних зв'язків, які призводять до зростання динамічності і нелінійності регіональної економічної системи, забезпечити переважання потужності інформаційних, енергетичних і матеріальних каналів позитивного зворотного зв'язку над потужністю відповідних каналів негативного зворотного зв'язку, що і є імперативом інноваційного розвитку для економіки регіону. Запропоновано методичний підхід до оцінки ефективності інноваційної діяльності

регіональних економічних систем, де чітко простежується взаємозв'язок факторів, які впливають на інноваційну діяльність в економічній системі і роботи експертів щодо визначення ступеня важливості даних факторів, що дозволяє системно проводити дослідження інноваційної діяльності регіональної економічної системи. Розроблено методику оцінки розвитку інноваційної діяльності в регіональних економічних системах, особливість якої полягає в визначенні раціональної структури оцінки інноваційної діяльності як сукупності структуроутворюючих компонент. Запропонований інструментарій оцінки інноваційної активності регіональних економічних систем який передбачає формування трирівневої системи критеріїв, що дозволяє поетапно поглиблювати оцінку об'єкта дослідження. Запропонована методика дослідження управління інноваційним розвитком економічних систем мезорівня, яка заснована на поєднанні системно-самоорганізаційного підходу, інституційно-еволюційної і системно-інтеграційної теорії та доведена доцільність такого поєднання. У роботі досліджено та обґрунтовано механізм управління інноваційної розвитком регіональної економічної системи, який включає різноманітні можливості вибору і оцінки ефективності інноваційного розвитку регіональних економічних систем та відмінною рисою якого є тісний взаємозв'язок із зовнішнім середовищем, що обумовлюється взаємозв'язком інноваційного розвитку з реалізованими стратегіями, концепціями, національними проектами, програмами та економічними системами, в яких вони безпосередньо реалізуються. У роботі обґрунтовано, що методологія стратегічного планування інноваційного розвитку регіональних економічних систем на базі сценарного підходу і концепції параметрів порядку може стати ефективним інструментом обґрунтування соціально-економічної та інноваційної політики, виявлення стратегічних перспектив інноваційного розвитку на довгострокову перспективу. Обґрунтовано застосування ресурсного підходу до управління конкурентоспроможністю регіональної економічної системи. Доведено доцільність розробки та реалізації в Україні комбінованої стратегії розвитку, яка базується на концепції гармонійної економіки, в якій повинні розумно поєднуватися інноваційність і консерватизм, єдність і різноманіття, в якій повинен зберігатися паритет між основними типами економічних систем: проектними, об'єктними, процесними, середовищними. В роботі розроблено модель управління інноваційним розвитком регіональної економічної системи на основі поєднання процесів дивергенції і конвергенції, головна перевага якої полягає в можливості одночасного використання потенціалів різних інституційних форм, заснованих на самоорганізації та державному управлінні, та використання її як основи організаційного механізму скорочення розриву в рівнях соціально-економічного та інноваційного розвитку регіонів, зниження темпів зростання регіональної асиметрії, активізації інноваційної діяльності. У роботі запропонована нова структура програми інноваційного розвитку Черкаського регіону, розроблена на основі методології стратегічного планування, яка заснована на гармонійному поєднанні базових типів економічних систем. В роботі розроблена модель трансферу технологій та дифузії інновацій, що дозволяє наочно уявити механізми поширення інновацій в регіональному інноваційному середовищі і вирішувати завдання їх оптимізації в рамках регіональної інноваційної системи.

2. The dissertation considers theoretical and practical approaches to the development of regional economic systems on an innovative basis, identifies features of evolution and trends of innovative modernization of the regional economic system, proposes a method of forming a regional innovation system that in contrast combines self-organization, market freedom and state freedom. A methodical approach to the formation of a regional innovation system is formulated, which is to use the potential of self-organization, complex interdependence and interdependence of economic, political and social factors, positive and negative feedback, which lead to increasing dynamism and nonlinearity of regional economic system, to ensure the predominance of the capacity of information, energy and material channels of positive feedback over the capacity of the respective channels of negative feedback, which is an imperative of innovative development for the region's economy. A methodical approach to assessing the effectiveness of innovation in regional economic systems is proposed, which clearly traces the relationship of factors influencing innovation in the economic system and the work of experts to determine the importance of these factors, which allows systematic research of innovation in the regional economic system. A method for assessing the development of innovation in regional economic systems, the

feature of which is to determine the rational structure of evaluation of innovation as a set of structural components, by an automated method of processing results as a degree of confirmation of the hypothesis or probability of achieving the goal. The proposed tools for assessing the innovative activity of regional economic systems involves the formation of a three-tier system of criteria, which allows you to gradually deepen the assessment of the object of study. The methodological tools for assessing the innovation activity have been improved, and the basis of which is the five-stage method for assessing the innovation activity of the regional economic system. The method of research of management of innovative development of economic systems of meso-level which is based on a combination of system-self-organizational approach, institutional-evolutionary and system-integration theory is offered and expediency of such combination which is caused by the fact that as a result of market transformation of Ukrainian economy all its main components - the regions that have undergone the most significant institutional transformations, which are associated with changes in the external environment, financing system, management, and so on. The essence of the innovation potential of the region has been improved, as a qualitative integral characteristic of its ability to form attractor structures, which translate the system into a new, qualitatively more stable state by means of innovative economy. The mechanism of management of innovative development of regional economic systems which reflects interrelation of all tools and processes in the internal environment and their participation in processes of transformation of economic system is offered. The paper substantiates that the methodology of strategic planning of innovative development of regional economic systems on the basis of the scenario approach and the concept of order parameters can become an effective tool for substantiation of socio-economic and innovation policy, identification of strategic prospects for innovation in the long run. The application of the resource approach to the management of the competitiveness of the regional economic system is substantiated, which allows to provide the generation of internal competitive advantages of the innovative nature of the systems of mesoeconomic levels. The paper develops a model for managing the innovative development of the regional economic system based on a combination of divergence and convergence, the main advantage of which is the possibility of simultaneous use of potentials of various institutional forms based on self-organization and public administration. -economic and innovative development of regions, reducing the growth rate of regional asymmetry, intensification of innovation. The paper proposes a new structure of the program of innovative development of Cherkasy region, developed on the basis of the methodology of strategic planning, which is based on a harmonious combination of basic types of economic systems. The model of technology transfer and diffusion of innovations is developed in the work, which allows to visualize the mechanisms of innovation dissemination in the regional innovation environment and to solve the problem of their optimization within the regional innovation system.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Проскура Володимир Федорович

2. Proskura Volodymyr Fedorovuch

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Проскура Володимир Федорович

2. Proskura Volodymyr Fedorovuch

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ладонько Людмила Степанівна

2. Ladonko Lyudmila Stepanivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Валерій Михайлович
2. Bondarenko Valerii Mikhailovich

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Солоха Дмитро Володимирович
2. Solokha Dmytro Volodumurovuch

Кваліфікація: д.е.н., 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Франів Ігор Андрійович

2. Franiv Ihor Andrievich

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Дармограй Володимир Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Дармограй Володимир Іванович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.